

Dosarul nr. 2rac-88/19

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani) C. Guzun

Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) M. Anton, M. Moraru, A. Panov

ÎN C H E I E R E

27 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată ”Maxservice Lux”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Privată ”Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, Asociația Obștească ”Asociația Națională CopyRight” și Asociația Obștească ”Oficiul Republican al Dreptului de Autor” împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”Maxservice Lux” cu privire la încasarea remunerației de autor,

împotriva deciziei din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată ”Maxservice Lux” și s-a menținut hotărârea din 07 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 23 martie 2017, Instituția Privată ”Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, Asociația Obștească ”Asociația Națională CopyRight” și Asociația Obștească ”Oficiul Republican al Dreptului de Autor” au depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”Maxservice Lux” cu privire la încasarea remunerației de autor.

În motivarea acțiunii, reclamantii au menționat că reprezintă organizații de gestiune colectivă a drepturilor de autor și drepturilor conexe, având ca activitate principală gestiunea pe principii colective a drepturilor patrimoniale de autor și a drepturilor conexe.

Au specificat că potrivit deciziei Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 3/1566 din 20 septembrie 2013, Asociația Obștească ”Asociația Națională CopyRight” și Asociația Obștească ”Oficiul Republican al Dreptului de Autor” au fost avizate în calitate de organizații de gestiune colectivă să gestioneze, de

sine stătător sau în comun, în bază de acord, toate drepturile care le-au fost încredințate în gestiune.

Astfel au relatat că pentru anul 2013-2014, remunerația urma să fie acumulată de către Asociația Obștească "Oficiul Republican al Dreptului de Autor", iar pentru anul 2015 remunerația urma să fie acumulată de Asociația Obștească "Asociația Națională CopyRight".

Au explicat că Instituția Privată "Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor" este o organizație neguvernamentală, fondată prin libera manifestare a voinței fondatorilor Asociației Obștești "Asociația Națională CopyRight" și Asociației Obștești "Oficiul Republican al Dreptului de Autor", în calitate de organizații de gestiune colectivă avizate legal de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală.

Au menționat că înființarea acestei instituții private a fost condiționată de necesitatea asigurării drepturilor de autor și conexe, în special prin prisma transparentizării funcției de colectare a remunerației de autor.

Deci au relevat că statutul instituției permite realizarea funcției de colectare de la utilizatorii obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe a remunerației destinate fondatorilor, inclusiv membrilor săi și partenerilor contractanți, precum și altor organizații de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale, în condițiile legale stabilite în acest sens.

Prin urmare, utilizatorii de opere muzicale, în procesul desfășurării activităților lor, sunt obligați să dețină licențe de la organizațiile care au fost avizate și licențe extinse.

Au menționat că pârâtul, în calitate de utilizator de creații protejabile prin comunicare publică, are obligația să obțină, din partea organizațiilor care administrează pe principii colective drepturile patrimoniale ale titularilor de drepturi, licență (contract) neexclusivă și să plătească remunerația corespunzătoare.

La 26 mai 2015, între Instituția Privată "Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor", Asociația Obștească "Asociația Națională CopyRight", Asociația Obștească "Oficiul Republican al Dreptului de Autor" și Societatea cu Răspundere Limitată "Maxservice Lux" a fost încheiat contractul nr. 48 privind utilizarea operei prin interpretarea publică a operelor drepturilor de autor și conexe, în urma căruia pârâtului i-a fost acordat dreptul de a utiliza operele muzicale.

Potrivit pct. 8.1. din contract, acesta a fost încheiat pe perioadă de la 01 ianuarie 2014 – 31 decembrie 2015, cu prelungirea încă un an dacă părțile nu au negociat tariful și perioada de valabilitate a licenței, iar conform pct. 5.3 din contract, remunerația constituie 500 lei lunar începând cu 01 ianuarie 2015, care urma a fi achitată până la data de 15 a lunii următoare perioadei de referință, iar pentru perioada anterioară fiind stabilită o datorie.

Deci pentru perioada anilor 2015-2016 urma a fi achitată suma de 12 000 lei, iar pentru primele două luni ale anului 2017 – suma de 1 000 lei.

La fel, au specificat conform pct. 5.4 din contract, remunerația pentru licența acordată debitorului, constituie 250 de lei lunar începând cu data de 01 ianuarie 2014 – 31 decembrie 2010, iar suma totală pentru anul 2014 a constituit suma de 3 000 lei și deci datoria totală a constituit suma de 16 000 lei.

Totodată, reclamantii au invocat că în temeiul pct. 6.2 din contract, pentru întârzieri la plată, utilizatorul datorează penalități de întârziere de 1% pe zi, aferente sumelor neachitate în termen și deci penalitatea de întârziere a constituit suma de 5 400 lei pentru anul 2014, suma de 20 330 de lei pentru anii 2015-2016, iar în total suma de 25 730 de lei.

De asemenea, au menționat că pârâtul urmează să achite dobânda de întârziere în sumă de 1 229 de lei pentru anul 2014 și suma de 2 878 de lei pentru anii 2015-2016, iar în total suma de 4 107 lei.

Au solicitat reclamantii încasarea de la Societatea cu Răspundere Limitată "Maxservice Lux" a sumei de 16 000 lei cu titlu de datorie, încasarea sumei de 25 730 de lei cu titlu de penalitate de întârziere, încasarea sumei de 4 107 lei cu titlu de dobândă de întârziere și încasarea sumei de 1 080 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 07 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Privată "Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor", Asociația Obștească "Asociația Națională CopyRight" și Asociația Obștească "Oficiul Republican al Dreptului de Autor".

S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată "Maxservice Lux" în beneficiul Instituției Private "Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor", Asociației Obștești "Asociația Națională CopyRight" și Asociației Obștești "Oficiul Republican al Dreptului de Autor" suma de 16 000 lei cu titlu de datorie ce decurge din dreptul de autor și drepturile conexe în baza contractului nr. 48 din 26 mai 2015.

S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată "Maxservice Lux" în beneficiul Instituției Private "Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor", Asociației Obștești "Asociația Națională CopyRight" și Asociației Obștești "Oficiul Republican al Dreptului de Autor" suma de 4 107 lei cu titlu de dobândă de întârziere.

S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată "Maxservice Lux" în beneficiul Instituției Private "Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor", Asociației Obștești "Asociația Națională CopyRight" și Asociației Obștești "Oficiul Republican al Dreptului de Autor" suma de 25 730 de lei cu titlu de penalitate de întârziere.

S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată "Maxservice Lux" în beneficiul Instituției Private "Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor", Asociației Obștești "Asociația Națională CopyRight" și Asociației Obștești "Oficiul Republican al Dreptului de Autor" suma de 1 080 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată "Maxservice Lux" în beneficiul statului suma de 1 375,10 lei cu titlu de cheltuieli de taxă de stat neachitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că Societatea cu Răspundere Limitată "Maxservice Lux" nu și-a onorat obligațiile stipulate în contractul nr. 48 din 26 mai 2015 și nu a achitat plățile contractuale stabilite, acumulând o datorie restantă în sumă de 16.000 lei.

Astfel, prima instanță a concluzionat că cererea de chemare în judecată este întemeiată și urmează a fi admisă integral, cu încasarea penalității de întârziere și dobânzii de întârziere.

La 04 septembrie 2017 Societatea cu Răspundere Limitată "Maxservice Lux" a depus cerere de apel nemotivată. Totodată, a solicitat repunerea în termen a apelului (f.d. 70).

Prin încheierea din 02 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea Societății cu Răspundere Limitată "Maxservice Lux" privind repunerea în termen a apelului și s-a restituit apelul ca depus în afara termenului legal (f.d. 85-89).

Prin decizia din 13 decembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "Maxservice Lux".

S-a casat încheierea din 02 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și s-a pronunțat o nouă încheiere, prin care:

S-a admis cererea Societății cu Răspundere Limitată "Maxservice Lux" cu privire la repunerea în termen a apelului.

S-a repus în termen cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată "Maxservice Lux" și s-a remis cauza la Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel (f.d. 105-110).

Prin decizia din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "Maxservice Lux" și s-a menținut hotărârea din 07 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 17 decembrie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată "Maxservice Lux" a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă.

Recurentul Societatea cu Răspundere Limitată "Maxservice Lux", în motivarea recursului a menționat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, precum și faptul că la examinarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei în fond.

A specificat recurentul că instanțele ierarhic inferioare au pus la baza soluțiilor adoptate, contractul nr. 48 din 26 mai 2015 privind utilizarea operelor prin interpretarea publică a operelor drepturilor de autor și conexe, încheiat între Instituția Privată "Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor", Asociația Obștească "Asociația Națională CopyRight", Asociația Obștească "Oficiul Republican al Dreptului de Autor" și Societatea cu Răspundere Limitată "Maxservice Lux".

La caz, recurentul a invocat că nu a avut încheiat un contract privind utilizarea operelor prin interpretarea publică a operelor dreptului de autor și conexe cu Asociația Obștească "Asociația Națională CopyRight" și Asociația Obștească "Oficiul Republican al Dreptului de Autor", însă instanțele de judecată au pus în aplicare prevederile contractuale de încasare a mijloacelor financiare pentru perioada, începând cu 01 ianuarie 2014, când Instituția Privată "Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor" nu exista, ultima fiind înregistrată numai la 28 mai 2014.

A relatat că intimații nu au prezentat probe pertinente prin care ar demonstra existența prejudiciului material, care nici nu putea să existe, deoarece Instituția Privată "Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor" nu a prestat nici un serviciu recurentului și nici nu a realizat dreptul său conform pct. 3.4 și 3.5 din

contractul nr. 48 privind executarea acestuia prin acte de verificare a activității beneficiarului, ca ulterior să pretindă plata remunerației.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 27 septembrie 2018, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 17 decembrie 2018, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată ”Maxservice Lux”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Societatea cu Răspundere Limitată ”Maxservice Lux”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari